

En de grootste van al is de **LIEFDE**

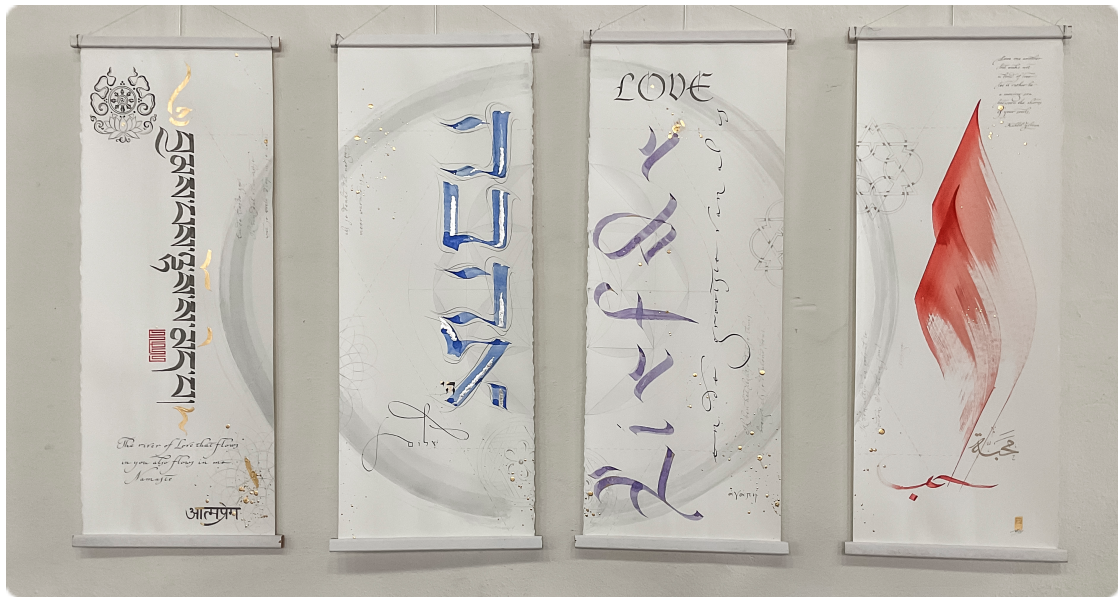

Een ontdekkingsstocht langs filosofie, religie,
kalligrafie en de LIEFDE

door Eric Hage

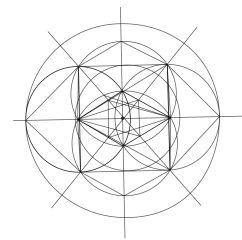
STUDIO
ERIC
HAGE

2022

Vormgeving en lay-out FHHage

uitgave in eigen beheer

Voor de uitleg bij en de totstandkoming van het originele kalligrafiewerk heb ik mij laten inspireren door vele teksten, illustraties, boeken en online informatie bronnen over jaren bij elkaar verzameld. Waar mogelijk heb ik de initiële bronnen vermeld, waar ik die niet meer wist verwijst ik naar online gevonden teksten van eenzelfde strekking die de betekenis zoals ik ze tegen kwam weergeven. Het werk is niet uitputtend en zeker niet compleet, dus waar mogelijk sta ik open voor aanvulling in betekenis en vertaling van de in het werk gebruikte woorden en teksten.

Copyright FH Hage, Weesp 2022

En de grootste van al is de LIEFDE

Deze regel komt in alle grote religieuze boeken terug. In de Bijbel, de Koran, de Thora, maar ook daarbuiten. In alle talen kent men het woord LIEFDE, ook in het Tibetaans, Japans, Hindoestaans, Arabisch, Hebreeuws, Latijn, Grieks. Sommige talen, zoals het Arabisch en Hebreeuws hebben meer dan 200 woorden voor de LIEFDE. Omdat Liefde niet zomaar iets is, het is in zoveel nuances en manieren te ervaren, begrijpen en benoemen, dat 1 woord niet genoeg is. En toch weet iedereen waar het over gaat, als we het over LIEFDE hebben.

Bijna al mijn werk gaat, in een of andere vorm, over LIEFDE, in alle talen, vormen, soorten en maten, maar vooral over die ene, die waar wij mensen het meest mee worstelen en tegelijk de belangrijkste waar we naar op zoek zijn: de onvoorwaardelijke.

In mijn onderzoek naar het woord LIEFDE in verschillende talen ontdekte ik dat de grote religieuze geschriften allemaal deze zelfde zin bevatten. Het Tibetaans Boeddhisme is vele malen ouder dan het Christendom, maar ook daar kende men al het begrip ONVOORWAARDELIJKE LIEFDE. Daarom begint het 4-luik hiermee. Alhoewel, eigenlijk begint het allemaal nog veel eerder.

Wie het werk goed bekijkt ziet een cirkel, de monade, en in die cirkel het middelpunt van waaruit volgens een van de vroegste meetkundigen de vier richtingen ontstonden. Ook in het Japanse Zen-Boeddhisme neemt de cirkel een belangrijke plek in. Deze 'Enso' komen we in veel Japanse kalligrafieën tegen.

De monade en de enso staan symbool voor het 'alles' en het begin waaruit alles is ontstaan.

Het is bijzonder te zien hoe alles met elkaar verbonden is en het een uit het ander voortkomt. Het is ook bijzonder te zien hoe diep verwant alle grote religies met elkaar zijn en hoe met name de Liefde alles en iedereen verbindt. Deze verbindingen heb ik geprobeerd bijeen te brengen in dit werk.

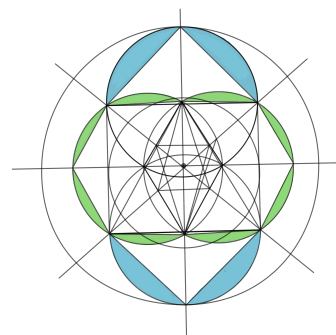
Wil je meer weten over alle erin verwerkte symbolen en het werk op zich, kijk dan op mijn site. Met de QR code kom je direct uit bij de uitgebreidere uitleg en detailfoto's van het vierluik.

Lees hier het verhaal van de Liefde online.

Studio Eric Hage
Verlengd Buitenveer
13-15
1381NB Weesp

www.erichage.com
mailme@erichage.com
Tel. 0294 415125

GETALLEN EN GEOMETRIE

De Griekse geleerde Pythagoras (580-500) leefde ten tijde van de Boeddha. "Volgens Pythagoras berust de kosmische orde in de schepping op getallen en op getalsmatige verhoudingen. Alle dingen, ook geestelijke eigenschappen in de mens - de persoonlijkheid, het denken en voelen - houden verband met de eerste tien getallen. De wereldbeginselen - en dat zijn de getallen - werken allemaal op elkaar in en zij bepalen de ontwikkeling en de rijping van de mens. De getallen van 1 t/m 10 vertegenwoordigen ieder een bepaalde meetkundige vorm, die een uitbeelding is van hun diepere, geestelijke betekenis."

"Het hexagram (twee met elkaar verstrengelde, tegengesteld gerichte gelijkzijdige driehoeken: de eenheid van tegendelen) was het belangrijkste symbool voor de pythagoreeërs (en later voor het hermetisme): het geeft de innige verstrengeling van het mannelijke en vrouwelijke weer als de oorzaak van het ontstaan van de schepping en de mens."

"Het beginpunt is een rustend, op zichzelf staand punt (1) dat uit zichzelf in beweging komt, dat alle kanten op kan gaan en een rechte lijn vormt die uit een rij punten bestaat, die het beginpunt en het eindpunt met elkaar verbindt (2); de volgende beweging van dat zo gevormde eindpunt kan ook weer alle kanten op gaan, maar het leidende beginsel bij deze beweging is 'kosmos', orde, de eenvoudigste beweging, vandaar dat er een gezamenlijk oppervlak wordt gevormd in de vorm van een gelijkzijdige driehoek, die de eenvoudigste, ordelijkste driehoek is (3) met drie gelijke zijden en drie gelijke hoeken."

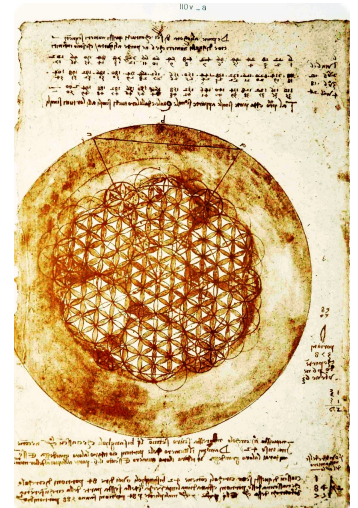
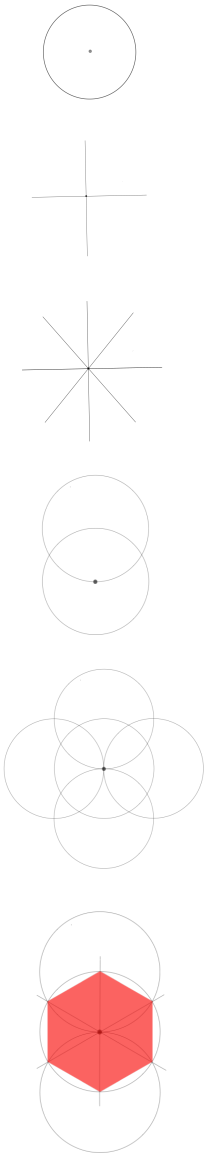
"Het begin van de getallenrij en hun meetkundige vormen wordt voorgesteld door de éénheid, dat het beginpunt is, het uitgangspunt, de 'oorsprong' (etymologisch: 'eerste sprong') van de getallenrij. Dit punt bevat in aanleg alle eigenschappen, daar alle andere getallen door hun voortkomst uit 1 kunnen worden gevormd. Het punt, dat ondeelbaar is, is de eenvoudigste meetkundige vorm. Door ordelijke vermenigvuldiging van zichzelf in een bepaalde richting, schept het éne punt alle andere vormen."

"De één is de goddelijke, zelfstandige aanzet tot schepping van en leiding geven aan de kosmos, en tot schepping van de getallenorde die zich achter de zichtbare werkelijkheid van de schepping bevindt(...)" (bron)

Zen-boeddhistische
enso

Het woord 'numerologie' komt van het Latijnse 'numerare': tellen; 'numerare' hangt ook samen met 'numen': de godheid, de goddelijke wil; God schept door te tellen, te ordenen, in te delen (Hebreeuws: 'bara': indelen, scheppen).

Levensbloem door
Leonardo de Vinci

“Universal Love” ཅ བསྐྱུ ས་པས་ལསོད་སྟེ་མེད་པ། jam-pa to sa me-pa

love compared with earth non-existence

uchen - 'head' is het Tibetaanse schrift wat gebruikt wordt in geschriften en boeken. De 'head' verwijst naar de lijn bovenaan de letters waar ze, net als in het Indiase devanagari aan 'hangen'.

Het Tibetaans is een poëtisch schrift wat meer de dingen omschrijft dan wij gewend zijn. Vrij vertaald betekend het bovenstaande 'Onvoorwaardelijke liefde' Letterlijk is het iets als: Liefde, niet zoals de aarde. Waarmee bedoeld wordt op de begrensheid van het aardse bestaan. Leven op aarde is onderworpen aan voorwaarden, we hebben bijv. zuurstof nodig om te ademen, voedsel om te eten, eten en ademen om te leven) deze liefde stijgt daar bovenuit, heeft niets nodig,

Namasté (Hindi: नमस्त, Nepalees: नमः) is een groet en mudra. Het woord heeft zijn oorsprong in het Sanskrit "nam" (buigen) en betekent "ik buig voor jou".

Namasté is in India, maar ook in verschillende andere Aziatische landen, een gebruikelijk hindoeïstisch gebaar om te groeten en respect te tonen. Hierbij worden de handen tegen elkaar geduwd, de handpalmen raken elkaar, de vingers wijzen naar boven en zijn iets richting het hoofd gebogen. Hierbij wordt vaak een lichte buiging gemaakt. Bij het gebaar wordt vaak 'namasté' gezegd, maar het kan ook zonder woorden worden uitgevoerd,

'Jam-pa' liefde འཇམ་པ་

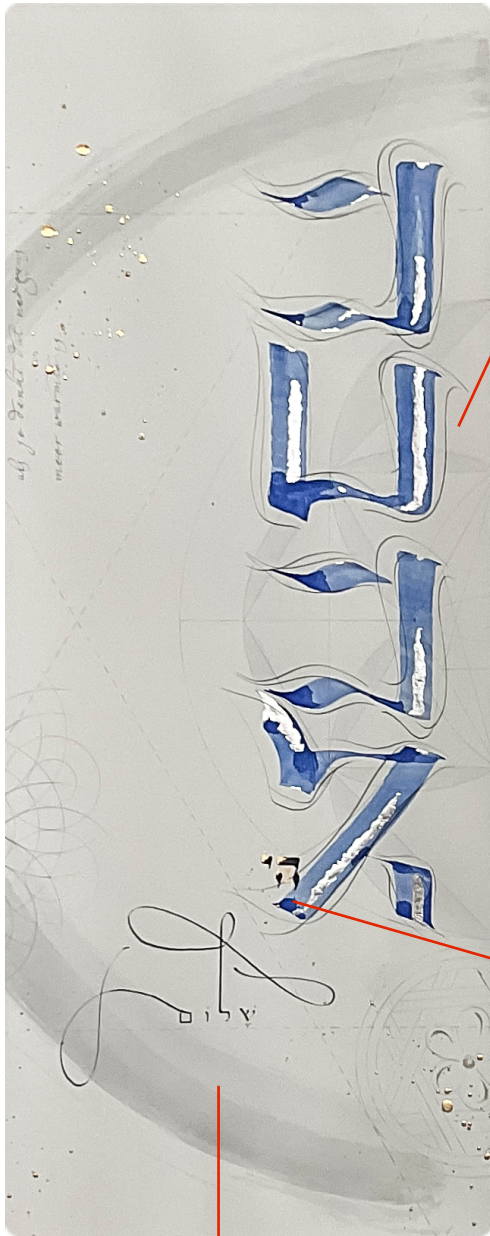
Horyig is een rechthoekig, strak, Mongoolse schrift wat in Tibet voornamelijk nog gebruikt wordt in zegels. Het 'Phags-pa' script (Tibetaans འགྲུབ་ལྷན་སྐྱོང་པ་ hor yig gsa ba "Nieuw Mongools schrift") is een alfabet wat werd ontworpen door de Tibetaanse monnik en State Preceptor (later imperial preceptor) Drogön Chögyal Phagpa (1234 - 1280) for Kublai Khan, de grondlegger van de Yuan dynasty, als een algemeen schrift voor de geschreven talen binnen de Yuan. Het feitelijke gebruik van dit schrift was beperkt tot ongeveer honderd jaar tijdens de Mongoolse Yuan dynasty, en viel uit gebruik met de opkomst van the Ming dynasty. Het werd gebruikt om variaties te schrijven en transcribe van het Chinees, de Tibetaanse talen, Mongolië, the Uyghur language, (Oeigoerse taal, Sanskriet, Persisch en andere naburige talen gedurende de Yuan periode. (Bron: o.a. Lozang, Tashi Mannonx)

What this means in practice is that we see ourselves in others and see others in ourselves. "The river that flows in you," says the Indian mystical poet Kabir, "also flows in me."

When we achieve atma-prema, we recognize that—when stripped of the accidents of our genetic heritage and upbringing—we are all expressions of the one life, the life that the Indian creation myth represented as Purusha. The great Sufi visionary Rumi gave voice to this paradoxical experience:

I, you, he, she, we—
in the garden of mystic lovers,
these are not true distinctions.

आत्मप्रेम - Atma-prema arises from the realization that beyond our personal faults and foibles—beyond even our name and personal history—we are all children of the most high. When we love ourselves and others in this profound yet impersonal way, our love loses its boundaries and becomes unconditional.

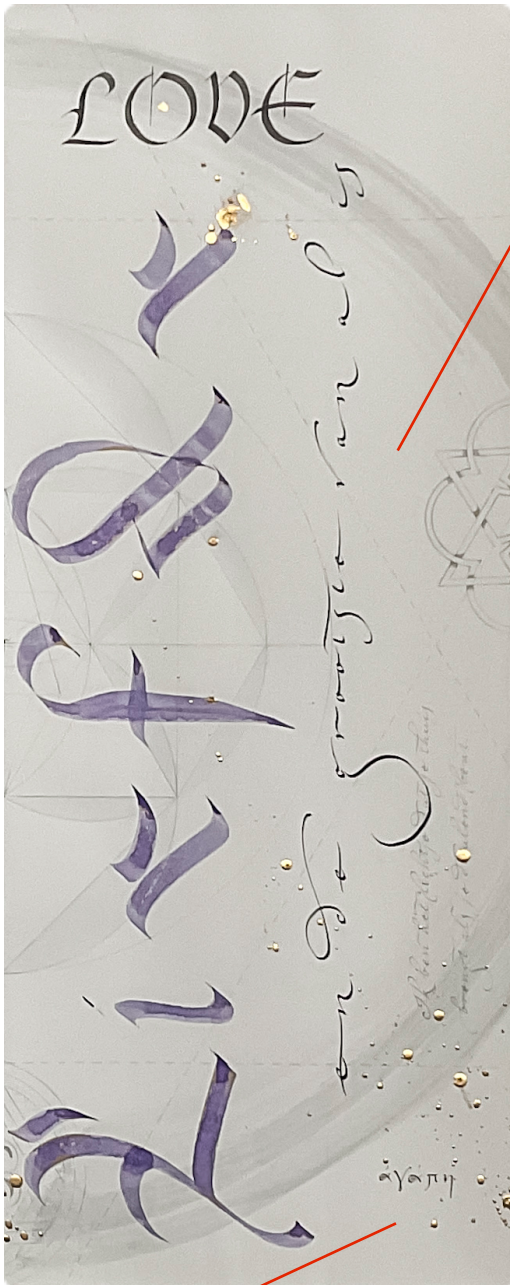

אהבה De wortel van het Hebreeuwse woord voor liefde is **אהב** (de Hebreeuwse letters aleph, hay, bet). Elke Hebreeuwse letter heeft een numerieke waarde, genaamd Gematria, evenals een specifieke betekenis. De Aleph staat altijd voor God en heeft een waarde van één. Hay betekent "geeft". Bet met de numerieke waarde van twee, heeft meer betekenis dan zichzelf. Daarom is de essentie van liefde dat men zichzelf aan een ander geeft. Geven is een goddelijke daad (bron)

Door op God te vertrouwen, door Zijn Liefde te accepteren, wordt de mens één met God. De liefde brengt alles onder dak. De N.B.G – vertaling zegt in 1 Kor.13 vers 7: "Alles bedekt zij....". Maar letterlijk staat er: "de liefde brengt alles onder dak". Dat is de "ahawaah", de Goddelijke liefde. Hiermee zie je dat de liefde niet te delen is, de liefde is één, "de grotere van deze is de liefde". {1Kor.13 vers 13}. In die Liefde, in die "eenwording" wordt al het verlorene weer tot zijn bestemming gebracht. "opdat God zij alles in allen" {1Kor.15 vers 28} (bron)

Het Hebreeuwse woord Chai (חי) betekent in het Nederlands 'leven'. Het Jodendom hecht grote waarde aan het leven en het woord 'chai' staat symbool voor de waarde die aan het leven gehecht wordt en de hoop die daarmee gepaard gaat. Het Hebreeuwse woord 'chai' wordt gespeld met de Hebreeuwse letters Chet-Yud of Het-Yod. In het Hebreeuws heeft elke letter een numerieke waarde en de numerieke waarde van 'Chet' en 'Yud' is respectievelijk 8 en 10. Bijgevolg is de numerieke waarde van chai: 18. Vanwege deze associatie tussen chai en het getal 18, wordt dit getal vaak beschouwd als een soort geluksgetal, een getal dat voorspoed inluidt. Daarom worden giften aan charitatieve instellingen en goede doelen vaak in veelvoud van € 18,- gegeven: 18, 36, 54, 72, 90, enz. Omdat 18 door veel Joden beschouwd wordt als een soort geluksgetal, brengen ze vaak ook de toast 'L'chayim!' uit, wat zoveel betekent als 'op het leven!' Het symbool heeft geen speciale godsdienstige of religieuze betekenis. Het wordt vaak als ornament gedragen aan halskettinkjes (bron)

Het woord shalom komt van de stam sjin-lamed-mem (ש.ל.מ). Deze stam heeft equivalenten in vele andere Semitische talen en betekent volledigheid, vervulling, welbevinden. Het gebruik van het woord shalom in de Hebreeuwse bijbel verwijst dus meestal naar begrippen die met vrede samenhangen, zoals veiligheid, gezondheid of voorspoed van zowel individuen als landen. (bron)

Korintiërs 13 - De liefde

13 1 Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal. 2 Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. 3 Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs en kon ik daar trots op zijn – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten. 4 De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. 5 Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, 6 ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. 7 Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze. 8 De liefde zal nooit vergaan. Profetieën zullen verdwijnen, klanktaal zal verstommen, kennis verloren gaan – 9 want ons kennen schiet tekort en ons profeteren is beperkt. 10 Wanneer het volmaakte komt zal wat beperkt is verdwijnen. 11 Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, redeneerde ik als een kind. Nu ik volwassen ben heb ik al het kinderlijke achter me gelaten. 12 Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. 13 Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde (bron)

ἀγάπη (agápē) is een **Grieks** woord, dat men buiten de bijbelse **wereld** zo goed als niet ontmoet. Het komt het meest voor in het N.T., dat dit woord, evenals het werkwoord agapao, aan de Griekse vertaling van het O.T. ontleende. Daar zijn agapao en agape dé woorden voor „liefhebben” en „liefde”, en zij werden wellicht door de oude vertalers van de Hebreeuwse **Bijbel** met opzet gekozen, omdat zij minder erfelijk belast waren met heidense bijklank dan de woorden philia (= vriendschapsliefde) en **eros**. Het werkwoord agapao had, ook in het profane Grieks, de betekenis van „iemand met voorkeur liefhebben” en leek de Griekse vertalers daarom zeer geschikt om Gods uitverkiezende liefde te vertolken (zie Liefde). Naast de abstracte betekenis van „liefde” werd agape de technische term voor de liefdemalen van de Christenen, welke tot doel hadden de eenheid tussen de gelovigen te versterken en de armen te helpen. De agapen, welke de Christenen ook bij de Joden hadden gezien, hadden zeker plaats vanaf het einde van de tweede eeuw; voor de tijd van het eerste Christendom is volgens Jungmann (Missarum Sollemnia, 1, 20) 1 Kor. 11 : 17-34 de enige duidelijke tekst. De agapen schijnen de omlijsting te zijn geweest van de viering der H. Eucharistie (bron)

On Marriage BY KAHLIL GIBRAN

Then Almitra spoke again and said, And what of Marriage, master? And he answered saying: You were born together, and together you shall be forevermore. You shall be together when the white wings of death scatter your days. Ay, you shall be together even in the silent memory of God. But let there be spaces in your togetherness, And let the winds of the heavens dance between you. Love one another, but make not a bond of love: Let it rather be a moving sea between the shores of your souls. Fill each other's cup but drink not from one cup. Give one another of your bread but eat not from the same loaf. Sing and dance together and be joyous, but let each one of you be alone, Even as the strings of a lute are alone though they quiver with the same music. Give your hearts, but not into each other's keeping. For only the hand of Life can contain your hearts. And stand together yet not too near together: For the pillars of the temple stand apart, And the oak tree and the cypress grow not in each other's shadow.

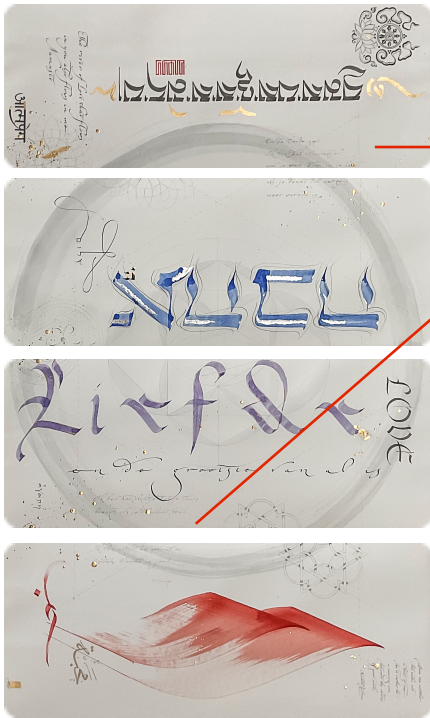
محبة (maHabba) kan gebruikt worden voor romantische liefde maar wordt vooral gebruikt voor een broederlijke liefde of compassie zoals bedoelt in de quote van Corinthië uit de Bijbel en Koran:

"Faith, hope, love, but the greatest of these is love":

الإيمان والرجاء والمحبة، هذه الثلاثة
ولكن أعظمهن المحبة
(Bron)

De meest algemene en bekende term voor liefde in het Arabisch is حب (Hubb). Dit woord wordt gebruikt in veel situaties om te verwijzen naar bijvoorbeeld de liefde tussen geliefden, liefde voor je ouders, liefde voor God of Allah, of de liefde voor je land, etc (Bron)

En de grootste van al is de LIEFDE

En de liefde zei: 'Ik ben dat vlammetje wat je voelt diep in je hart, als je denkt dat nergens meer warmte is. Ik ben het Lichtje wat je thuisbrengt als je dwalend bent. Ik ben altijd en overal te vinden. Vooral in jou!

Uit 'Iets als Liefde', 2008, Eric Hage

Liefde is de basis, de creërende energie van waaruit het universum is ontstaan. Het ligt aan de basis van iedere grote religie die we kennen. Liefde is liefde, in iedere taal en welk woord we er ook aan geven. Er is maar één Liefde, dezelfde die we allemaal ervaren en nastreven.

Boeddha, Jezus, God, Allah, allen spreken zij over de Liefde als het hoogste wat er is. En ook al zijn er vele verschillende talen en manieren om haar te eren, ergens in die wirwar van talen en al die verschillende rituelen en waarden, vinden we elkaar weer en ontdekken we overeenkomsten.

Het hexagram is zo'n overeenkomst...

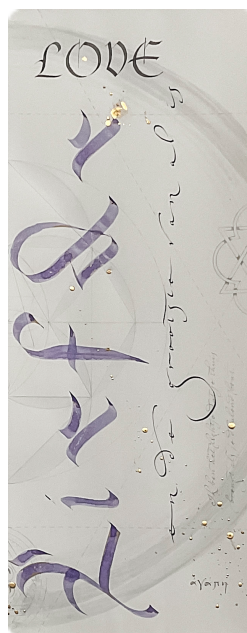
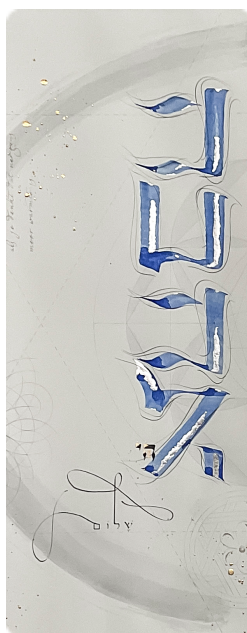
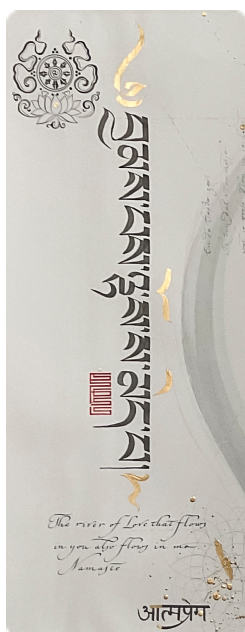
Het hexagram

Omdat de hexagram zo veel voorkomt in de natuur, in de opbouw van bloemen, planten, stenen, insecten ogen etc wordt het vooral geassocieerd met harmonie, structuur en balans. De Hexagram is een krachtig geometrisch figuur en daarom ook veel gebruikt in religies en spirituele symbolen. De meest bekende is de David ster, maar ook in het Christendom en de Islam, Hindoeïsme en Boeddhisme komt hij veel voor.

De "Tree of Life" in de Kabbalah heeft ook de hexagram als basis en representeert als zodanig de creatie van het universum. In oude Germaanse culturen stond het symbool voor wedergeboorte en reïncarnatie.

Zoals in de honingraten terug te zien is, is het de sterkste en meest effectieve structuur voor bouwwerken en materialen (denk aan bouten en moeren). Ook sneeuwvlokken zijn opgebouwd uit zeshoeken en denk aan de zeshoeken op het schild van de schildpad. En ook ons eigen DNA maakt gebruik van de hexagram in een van de meest basic elementen waaruit die is opgebouwd, Carbon.

Het Dharma wiel met 8 spaken, bovenop de Lotus. Het Dharmawiel is het meest bekende symbool van het Boeddhisme, net zoals het kruis van het Christendom en de Davidster van het Jodendom.

Islamitische, zeshoekige, geometrische illustratie bij een tekst.

De hexagram vorm die in dit werk gebruikt is, is gebaseerd op een stempel die grafisch vormgever en kalligraaf Donald Jackson gebruikt heeft in zijn werk 'The St. John's Bible'. Over een periode van 10 jaar heeft hij in samenwerking met tal van kunstenaars en een groep monniken uit Ierland, gewerkt aan de eerste moderne, handgeschreven en geïllumineerde bijbel sinds 500 jaar.

De bijbel is bijna een meter hoog en is te bezichtigen in Hill Museum & Manuscript Library op de campus van Saint John's University, Engeland. [Online](http://www.erichage.com) is de bijbel ook te bekijken.

Een Joodse Zegel van David, met verweven driehoeken, gebeeldhouwd op een bouwsteen, opgegraven bij een synagoge, gedateerd rond de 200-400 AD.

Verantwoording:

Het 4-Luik 'Liefde' wat hier hangt is ontstaan uit de combinatie van mijn liefdes voor taal, kalligrafie, filosofie, religie en de Liefde zelf.

Al kalligraferend kwam ik de diverse betekenissen en schrijfwijzen in diverse talen tegen van het woord liefde zoals deze gebruikt wordt in de Corinthië tekst 'en de grootste van al is de Liefde'.

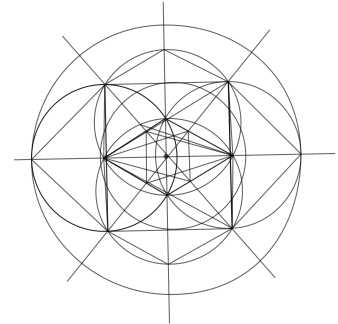
Ik ben niet gespecialiseerd in enige religie of filosofie, maar sta er wel voor open en stuit al lerend, lezend en onderzoekend op verbanden die resoneren met wat ik ervaar in mijn eigen leven en mijn eigen ideeën over waar Liefde over gaat. Het 4-Luik is mijn creatieve ontdekkingstocht langs de diverse stukjes kennis en inzichten die ik hier en daar tegen kom op mijn pad. In dit werk maak ik gebruik van mijn associatieve, vrije vermogens als kunstenaar en probeer iets van hoe ik de wereld en dit leven ervaar vorm te geven en te delen met wie het interesseert

Er is nog veel meer te vertellen, delen en ontdekken over de Liefde, kalligrafie, alle symboliek en symbolen in dit werk en uiteraard het hele leven zelf.

Ik hoop dan ook nog lang verder te groeien hierin en sta open voor iedere uitwisseling met wie hier ook open voor staat.

Ik wens je Liefde, Namaste!

Eric

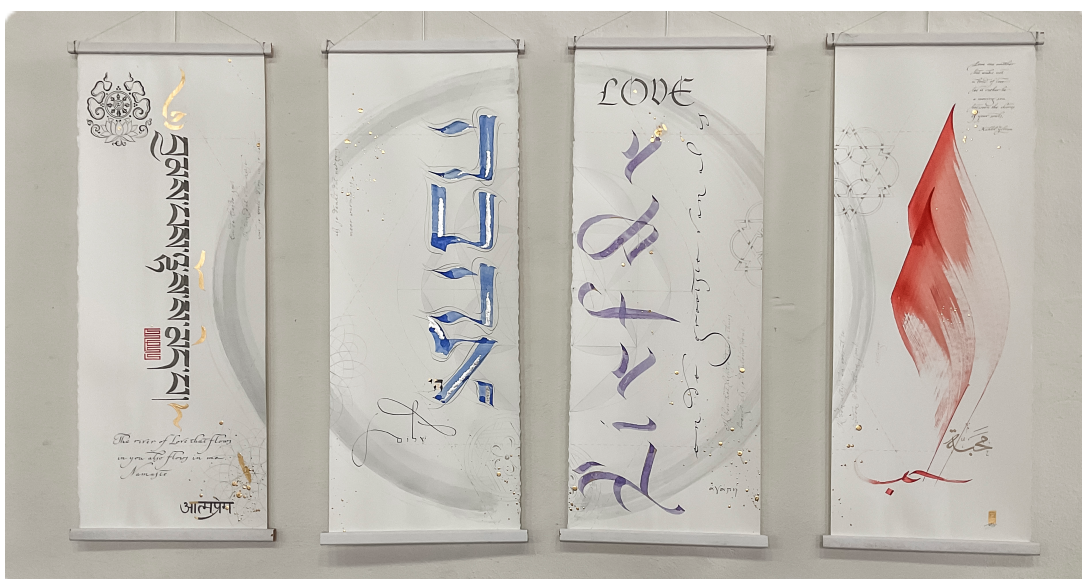

Studio Eric Hage, Verlengd Buitenveer
13-15, 1381NB Weesp

0294 415125 / 06 40 67 02 84

mailme@erichage.com

www.erichage.com

En de grootste van al is de LIEFDE

Lees hier
het verhaal
van de
LIEFDE
online

Studio Eric Hage,
Verlengd Buitenveer 13-15
1381NB Weesp
0294 415125 / 06 40 67 02 84
mailme@erichage.com
www.erichage.com